

GLEDALIŠKI LIST

SLOVENSKEGA NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

OPERA 1947 – 1948

Dvořak – Mlakar:
Cekin ali gosli

M. Kozina:
Padlim, Bela Krajina

12

Vsebina:

- Cekin ali gosli
- Diptihon
- Koreografsko šolanje v ZSSR
- Promenada po Sarajevskem gledališču
- Glasbene vesti iz Poljske

Premiera dne 5. junija 1948

Cekin ali gosli

Kmečka plesna idila z Beskidov in Tatre. Zamislila in postavila Pia in Pino Mlakar. — Glasba Antonin Dvořak

Dirigent: D. Žebre

Scenograf: M. Pliberšek

Marijanka	G. Bravničarjeva
Jarmila	T. Remškarjeva
Milena	M. Golieva
Karel	S. Eržen
Jan	S. Polik
Botra	S. Japljeva
Boter	Š. Suhi
Zupnik	S. Laznik

6 deklet:

B. Smidova, M. Lupševa, S. Žagarjeva, M. Škerjančeva, M. Mavričeva,
Lj. Zelenikova

4 fantje:

Š. Suhi, S. Polik, S. Laznik, S. Hiti

Sorodniki, muzikantje, ljudstvo

Diptihon

Koreografska poema, zamislila in postavila Pia in Pino Mlakar na simfonično glasbo Marjana Kozine »Padlim« in »Bela Krajina«.

Dirigent: S. Hubad

Scenograf: M. Pliberšek

I.

II.

Zalost

G. Bravničarjeva

Zemlja

M. Lupševa, B. Smidova, M. Škerjančeva

Dekle

M. Golieva

Mož in žena

S. Polik, M. Petanova

Mati in hči

A. Vertačnikova, T. Remškarjeva

Trije partizani

S. Eržen, Š. Suhi, J. Hafner

Eksekutorji, talci, ljudstvo

Partizan-povratnik

Š. Suhi

Pastirji

J. Hafner, S. Hiti, M. Jeras,
H. Neubauer, O. Iko

Fant in tri dekleta

S. Polik, M. Škerjančeva, B. Smidova, M. Lupševa

Zaročenca

S. Laznik, B. Smidova

Ljudstvo

Cena gledališkega lista din 6.—

Lastnik in izdajatelj: Uprava Slovenskega Narodnega gledališča v Ljubljani. Predstavniki: Juš Kozak. Urednik: Smiljan Samec. Tiskarna Slov. Poročevalca. — Vsi v Ljubljani

GLEDALIŠKI LIST

SLOVENSKEGA NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

1947-48

OPERA

Štev. 12

CEKIN ALI GOSLI

Češkoslovaška je bogata zemlja narodne glasbe, plesov, nošenj in običajev. Po dolinah in senožetih Beskidov in Tatre čepijo hišice in vasi, kjer se je zelo dolgo ohranil ljudski običaj, da takoj po krstu novorojenčka vprašajo usodo za njegovo bodočnost: botri držé nad zibko cekin in gosli; če sežejo otrokove ročice za cekinom, bo ta nekoč dober kmet, če pa sežejo ročice po goslih, je to neizpodbiten dokaz, da bo fant čez leta pravi češki muzikant. Na tem motivu češke bajke in ljudskega običaja sloni vsebinsko balet Pie in Pina Mlakarja »Cekin ali gosli«, plesna idila, ki črpa glasbo za svoje dejanje iz Dvořakovih Slovanskih plesov in nekaterih drugih skladb velikega češkega skladatelja.

Vsebina baleta »Cekin ali gosli« se razvija nekako takole:

Boter in botrica neseta otroka h krstu. Domači se medtem pripravljajo na starinsko svečanost. Vaška mladina se zbira v prijetnih pogovorih in pomaga pri pletenju vencev. Med smehom, šalo in plesom se pletejo med fantovskimi in dekliškimi srci vezi, ki razodenejo marsikatero dekliško skrivnost.

Sorodniki pošljejo svoj prispevek h gostiji: veliko košaro, vrhano samih dobrot. In kjer je jedača in tudi pijača, tam seveda tudi veseljih muzikantov ne manjka.

Botra z otrokom se vračata od krsta. Tudi stari župnik je z njima. Otroka polože v okrašeno zibko, in obred z vpraševanjem usode se prične. Ob koncu dvigneta boter in botra nad zibko gosli in cekin. Vsi prisotni seveda napeto sledijo prizoru. Otrokove ročice tipajo okrog sebe, končno pa sežejo po goslih. V tem otrokovem gibu dobe navzoči zagotovilo, da bo iz drobnega fantička nekoč zrasel velik muzikant, ki bo s svojim škantom igral mladim in starim, da jim bo toplo in veselo okrog src. Veselje v hiši je vseplošno. Fantje urežejo prvi ples, ki se mu pridružijo še razigrana dekleta. Še stare korenine kmalu zasrbe pete, da se zavrté v pozabljene svojih vsakdanjih skrbi. Židana volja prevzame vse ob tem kmečkem slavju; kaj tudi ne bi, saj so zmagale gosli in godba!

Gizela Bravničarjeva

DIPTIHON

Mislimo si dvoje platnic trdouvezane knjige. Listov pa ta knjiga nima nobenih. Odprimo platnici — in pred očmi se nam pokažeta dve sliki, tako različni, kakor sta raznolika smrt in življenje. Na levi je slika, v katero je hotel slikar ujeti spomin padlim za človekovo dostojanstvo, za našo nacionalno svobodo in obstanek. Tik ob tej sliki, na drugi strani platnice pa je belokranjska pomlad. Iz težke vojne preizkušnje, iz borbe se vrača mlad človek, partizan, v to prelesto pokrajino. Vse vriska v njem, vse bi objel. Pastirčki pripravljajo Zelenega Jurija. Dekliška srca so polna pričakovanj. Fantje si izbirajo družice. Kakor bele in rdeče niti v platneni vezeni, tako se prepleta fantovska in deklliška radost skozi to pomlad. Mlaj in Jurij, zeleni vuzem, dva poroka, da bo zopet rodilo leto. Zato le v kolo, ne postavaj! Visoko na mlaju je toliko lepih trakov in darov. Ali bo uspelo mojemu fantu, da spleza prvi na mlaj in mi prinese židano ruto, da bi tudi meni novo leto novi sad rodilo? O, Bela Krajina!

Diptihon, dvoje platnic brez listov, dve sliki brez fabule in romana, koreografska poema iz simfonične glasbe Marjana Kozine: Padlim in Bela Krajina.

P. M.

Slavko Eržen

P. Gusjev:

KOREOGRAFSKO ŠOLANJE V ZSSR

Ruski balet, ruska baletna šola že od nekdaj uživa svetovno slavo.

V Petrogradu — Leningradu dela koreografska šola neprekinjeno od l. 1737., v Moskvi pa od osemdesetih let XVIII. stoletja.

Pred Veliko oktobrsko socialistično revolucijo sta bili v Rusiji samo dve državni baletni šoli. Danes pa je razširjena po ZSSR nepregledna vrsta baletnih šol, in to ne le ruskih, temveč tudi drugih narodov, tako n. pr. azerbejdžanska (Baku), ukrajinska (Kijev), jermenska (Erivan) gruzinska (Tbilisi), uzbeška (Taškent), kazaška (Alma-Ata), beloruska, turkmenska, tadžiška, baškirska, burjat-mongolska, tatarska, udmurtska, abhaška, estonska, letonska itd. Poleg tega sta Leningrajska baletna šola in za njo Moskovska odprli specialne oddelke, ki nudijo pouk Kazakom, Baškircem, Tatarom, Turkmenom, Kirgizom. Ti nacionalni oddelki najstarejših ruskih šol so l. 1941. dali prvo vrsto baletnih umetnikov, po narodnosti pripadnikov štirih sovjetskih narodov. Mladi umetniki so tvorili glavni kader novoorganiziranih baletnih ansamblov nacionalnih gledališč.

Po Revoluciji je bil temeljito izpremenjen tudi šolski načrt koreografskih šol.

Pred l. 1917. splošno znanje, ki so si ga pridobili učenci baletnih šol, ni preseglo štirih razredov srednje šole. Raven kulture teh učencev ni bila visoka. Edino plesa so se dobro izučili.

Učenci sovjetskih baletnih šol pa si pridobe splošno znanje sedemletk (v perifernih predelih ZSSR), v Moskvi in Leningradu pa celo desetletk — torej splošno znanje popolne srednje šole. Obenem se uče zgodovine gledališča, baleta, glasbe, slikarstva. V baletni stroki ni le dvignjen nivo znanja, temveč je tudi temeljito razširjen njegov krog. Prejšnjim tečajem klasike, balskega plesa in plesa v parih je dodan še pouk narodno-karakternega plesa, igralskega znanja in analiza baletnih uprizoritev.

Posebno pozornost zasluži eksperimentalno delo Moskovske in Leningrajske šole. V teku zadnjih nekaj let delajo tu v specialnih oddelkih zelo uspešne poizkuse s sprejemanjem odraslejših otrok (ne devet ali desetletnih, temveč dvanajst do štirinajstletnih) in s tem v zvezi s skrajšanjem specialnega desetletnega koreografskega uka na šest let. Kljub tako pospešenemu učenju in vadbi absolventi prav tako dobro obvladajo gradivo.

Leningrajska in Moskovska baletna šola sta prav tako podvzeli uspel poizkus reorganizacije višje koreografske izobrazbe.

Pred l. 1917. so v baletnih šolah predavali samo o izvajanju plesa. Danes predavajo v Leningradu in Moskvi razen tega tudi o poučevanju plesa: v obeh šolah pripravljajo tudi pedagoge za koreografijo v posebnih triletnih učnih oddelkih. Pogoj za vstop na pedagoški oddelek je poprejšnja izvajalska izobrazba in izkušnost. Na tem oddelku se gojenci učijo splošnih pedagoških in umetniških disciplin, kakor tudi metodike pouka klasičnega, narodno-karakternega in zgodovinsko-folklornega plesa. Gojenci se uče in praktično izpopolnjujejo kot asistenti izkušenih pedagogov v okviru njihovih predavanj. Pravico do diplome dobijo samo po dolgotrajnem stažu. Preteklo je nekaj več kot deset let, odkar je bila šola tako organizirana, in že je v SZ danes na desetine mladih pedagogov, ki so si pridobili zaupanje ne le v perifernih mestih, temveč tudi na šolah, iz katerih so izšli kot učenci. S pomočjo teh pedagoških kadrov se danes v ZSSR razvija koreografski pouk.

Leningrajska šola ni bila samo začetnica pedagoškega izobraževanja na področju koreografije; izvedla je še resnejši poizkus — poizkus usposobljanja za baletne mojstre. Razumljivo je, da ni mogoče vlti stvariteljskega daru nekemu, ki mu ni že prirojen, toda mogoče in celo potrebno je nadarjenemu človeku nuditi znanja in rutine, ki je potrebna za delo pri postavljanju baleta.

Silva Japljeva

Položaj kandidatov za baletnega mojstra je zelo težak. Pri mnogih vejah umetnosti imajo autorji-začetniki na razpolago tehnična sredstva za fiksiranje dela in ustvarjanja; bodisi svinčnik ali papir. Pri baletu pa ne more človek ničesar ustvariti, dokler ne dobi na razpolago umetnikov in odra. Znano je, s kakšnimi težavami in mnogokrat zelo pozno ter slučajno so prišli mladi baletni mojstri do pravice postavljanja baleta. Znano je tudi, kako so oni često vse svoje življenje trpeli zaradi nezadostne vrednosti svojega znanja. Sedanje specialno izobraževanje baletnih mojstrov pa jim odpira široko pot — to so dokazali že trije dovršeni tečajji oddelka za baletne mojstre Leningrajske šole. V zadnjih letih sta se izločila iz vrste mladih baletnih mojstrov, diplomiranih učencev te šole, predvsem: Vladimir Varkovički, ki je ob 200 letnici šole postavil balet po Gogoljevi pravljici »Noč pred božičem«, v leningrajskem Malem opernem gledališču pa baletno komedijo, ki je napisana po motivih Puškinove »Bajke o popu in njegovem strežniku Baldi«, in Boris Fenster, ki je po nizu šolskih predstav v istem gledališču postavil balet po Lermontovljevem delu »Aših Kerib«.

Število učbenikov in učil za koreografijo raste bolj in bolj. Leningrajska in Moskovska šola sta pripravili za tisk nekoliko baletnih učbenikov in knjig o zgodovini in teoriji baleta. Na pobudo Moskovske šole in s sodelovanjem Leningrajske šole je bil izdelan

Štefan Sui

prvi šolski film, ki je posvečen metodiki pouka klasičnega plesa. Ta film prikazuje vsak gib v vzorni izvedbi, zatem postopni razvoj vsakega giba in končno celo shemo za učenje tega razvoja.

Nemški vdor v sovjetsko državo je presekalo normalno delo sovjetskih baletnih šol in ogrožalo sam obstoj nekaterih izmed njih. Materialna škoda, ki jo je Hitlerjev napad prizadejal sovjetskim koreografskim šolam, znaša milijone rubljev. Zaradi težav, ki jih je povzročilo vojno stanje, so bile nekatere izmed teh šol začasno zaprte. Obe vodilni, največji šoli — Moskovska in Leningrajska — sta bili evakuirani v notranjost države, v manjša mesta, v katerih so bili pogoji za delo več kakor težki. Tam so otroci, ločeni od svojih družin, otroci, ki so deloma izgubili tudi vso svojo rodbino, vztrajno nadaljevali šolsko delo.

Značilno je, da nivo uspehov pri učencih v celoti nikakor ni padel. Intenzivno se je nadaljevala tudi ustvarjalna delavnost. Učenci sovjetskih baletnih šol so priredili v času vojne na stotine koncertov po bolnicah in vojaških edinicah, obenem pa so prav tako obiskovali tudi bližnje kolhoze, v katerih so prikazovali svojo umetnost. V zimi l. 1941/42 je Moskovska šola, čeprav ločena od Velike opere in prakticiranja na njenem odru, potem ko je bila evakuirana v mestece Vasiljsnok v področju Volge, kljub temu uprizorila otroški balet.

Nataša Golieva

Vse sovjetske koreografske šole so v času vojne nadaljevale s sprejemanjem novih učencev, prav tako pa so iz njih odhajali diplomirani. Poleg tega je Leningrajska baletna šola, ki je bila v mestu Molotovu, osnovala tam novo koreografsko šolo, pozneje pa še mestno baletno gledališče.

V času vojne je iz Leningrajske in Moskovske koreografske šole izšlo nad 60 novih baletnih umetnikov, kar je nazorno dokazalo, da se rast koreografskega šolanja v ZSSR neprekinjeno nadaljuje.

PROMENADA PO SARAJEVSKEM GLEDALIŠČU VTISI IN DEJSTVA

Ako je na svetu dežela, v kateri se spozna blagodat Osvoboditve, potem je to gotovo Bosna. Od nekdanj smo gledali na to deželo kot na deželo, ki ima polno skrivnosti, slutenj, možnosti, vendar bližje, prav od blizu pa jo je pogledal malokdo. Ta Bosna, ki je bila dejansko za vse skrivnost in samo tujsko-prometna zanimivost, je prejela z Osvoboditvijo poljub na čelo stoletnega trpina... Danes vidimo in gledamo s strmečimi, široko odprtimi očmi, kaj je prav za prav Bosna. To je živo, zdravo življenje, oblagodarjeno z neizmerno voljo do življenja. Ako je nova Jugoslavija vzela prav

Bosno posebno toplo v svoje naročje, je samo v redu in prav, kajti tu so življenjski vrelci čisti in snažni in nepokvarjeni od zapadne, mlakužne kulture ali, če hočete, civilizacije. —

*

Pisalo in govorilo se je mnogo o gradnji Mladinske proge. Bilo je skepticizma in kritike. Vendar eno dejstvo ostane. Prvič v historiji je Bosna pokazala, da zna svoj znameniti »bit će« izpremeniti v kleno in neizprosno besedo »je«. Tako je bilo na progi, in vse zdravje je prebilo in stopilo na plan s silnim zanosom. — A to se ni godilo samo na progi, na kateri sem lani prebil dva prekrasna meseca kot rukovodilac gledaliških voditeljev. Ni tu prostora, da bi govoril o žlahtnem, prirodnem entuziazmu omladincev, s katerim so zgrabili delo. — Bili so čudeži podviga, gniljivi prizori hotenja... In ob takih trenutkih si poreče človek: lepo je življenje...

*

Prvič sem v Sarajevu! Stara želja, obiskati to svojevrstno in edinstveno mesto, se mi je uresničila s povabilom uprave Sarajevskega gledališča, da bi režiral v Operi Rimskega-Korzakova »Carsko nevesto«. — Tako gledam Sarajevo s čistim pogledom in ugotavljam, da je danes v Sarajevu zanimivejše gledati in opazovati fantastični tempo razvoja, kot pa tiho, zasanjano, staroslavno džamijo. Tisto je bilo, to pa je!

*

Tam ob reki Miletki, ki spominja na svojevrsten način na kanale v Benetkah, stoji poleg drugih lepih in često impozantnih stavb tudi poslopje z jonskimi stebri: Sarajevsko gledališče. Gledališče za Sarajevo ni nova institucija. Že dolga leta je obstojala Drama, ki je uživala dober sloves, saj od tod so prihajali bodoči prvaki beograjskega in zagrebškega gledališča. Stavba sama, ki v svojem prvotnem namenu ni bila namenjena gledališki umetnosti, ima mnogo vrlip, še mnogo več pa nedostatkov, ki se kažejo predvsem v več kot skromnem odru, ki utegne zadoščati le najprimitivnejšim zahtevam. Vse to se ti pokaže, ako stopaš po gosposkih koridorjih, vendar ta vtis ni merodajen, in izkaže se celo, da je lažen. — Kot rečeno: Sarajevo kot gledališko mesto ni novum, in težnje so se prikazovale pred vojno predvsem v tem, da so hodila v Sarajevo gostovat vsa centralna gledališča s svojimi operami — Beograd, Ljubljana in Zagreb. Svoje opere pa Sarajevo ni zmoglo.

*

Stane Polik

Minila so leta vojne in okupacije. Še danes je Sarajevo živa priča pošastnega viharja, ki je šel preko njega. Gledališče kot stavba se je na čudežen način ohranilo... Leta 1945. je torej bila stavba, ni bilo pa ansambla. Prišel pa je o pravem času možak, ki je s krepko roko pograbil vajeti in ustvaril iz nič prvi ansambel. Ta mož je Nika Miličević, profesor, laureat in književnik, ki je imel volje in smisla, da je iz pestrega mozaika izbral in pritegnil v statusu nascendi v teater prave pionirje — zdaj tvorce prvega svobodnega teatra v Bosni-Hercegovini. — Dobil je oporo v organizaciji v Vasi Kosiču, ki je še danes razgledan direktor Drame.

Ansambel šteje 32 članov, med katerimi srečamo stare znance iz Slovenije Kopača, Crnoborija in druge. Imena Pasalič, Džinovič, Jovanovič, ki niso znani samo Sarajevu, temveč jugoslovenskemu gledališkemu življu sploh. — Med ženskim ansamblom pa najdemo morda tako silne tvorce, da Sarajevu lahko zavidajo velika dramska gledališča — Jolando Djačić in Jeleno Kešeljevič, ki že dolga leta nosi repertoar. — Povojna doba je prestana, otroški »čevlji nebogljenosti«
sezuti in z »Revizorjem«, katerega je postavil režiser N. Popović iz Beograda nad vse interesantno, odpira nove perspektive. — Novim smerem so v sarajevski Drami odprta vrata na stežaj, in čas bo pokazal uspehe v polni meri.

*

Sarajevo, kot Matica mlade republike, hoče imeti svoje gledališče, gledališče za svobodno Bosno in Hercegovino. Lahko reči! Dramo hoče in jo ima! Opero hoče. A to pa ni kar tako! V Drami je treba bistrih glav in sposobnih igralcev, tekste dobiš, režiserja dobiš, a Opera? Ta je povezana s sto, s tisoč malenkostmi, katerih vsaka je enako važna, in ako ni prve, druga ne gre... Pa je treba klavirjev in klavirskih izvlečkov, pa so potrebne večje prepisane pevske partije, potrebni so predvsem pevci solisti in zbor. Pa to še ni nič, opera mora imeti orkester... Pa imaš orkester, imaš ljudi, glasbenike, a kaj ti pomagajo, če nimajo instrumentov... Pa pridejo instrumenti — strela, zdaj se izkaže, da ni strun, da ni sto, da ni tisoč stvari...

In kakor je to v pravljici, se pojavijo z brigami, z vprašanji o organizaciji opere istočasno tudi bistri pionirji, ki ta pereča, na prvi pogled nerešljiva vprašanja rešujejo z neverjetno vnemo, trmo in strastjo. Tako poznamo zdaj v Sarajevu Drago Crnoborijevo, generalno tajnico s preprostim imenom Draga. Ta Draga je v resnici draga, kajti ona je gonilno pero vsega teatra in skozi njene roke teko vse zapletene in često zavozljane nitke vsega teatra. Imamo nato tehničnega šefa Maksa Druckesa. Tudi njega pozna teater samo pod imenom Maks. In Maks ureja v neurejenih prostorih nezadostnih delavnic delo tako zagonetno, da se rodé čudeži. — Mojstra Borzika ima sarajevski oder, prvovrstnega strokovnjaka, vestnega in iznajdljivega moža, za katerega zavidajo Sarajevsko gledališče lahko vsi veliki odri.

*

Vrlina sarajevske opere je v mladosti in v zanosu, ki je z mladostjo v zvezi in z nepokvarjenostjo, katero zanese šele tradicija v operne hiše. Kje se je vzela ta operni ansambel? Večinoma so mladi ljudje, pevski entuziasti, le malo jih je, ki so potrjali že nekaj parov čevljev po taktu. In znašli so se v prekrasno, homogeno celoto, ki je lahko za vzor marsikateri operni hiši s staro tradicijo. Na prvem mestu imenujmo basa-baritona Fialo, izkušenega, prefinjenega pevca-umetnika, ki ni znan samo pri nas, temveč ga poznajo tudi veliki inozemski odri. On je glavna arterija in je s svojimi bogatimi izkušnjami zlahten mentor mladim kolegom. Dirigentski zbor je samo duet: Bernhard in Štajcer. Prvi, po rodu Rus, je predestiniran za simfonično glasbo, fin estēt in muzikolog Weingartnerjeve šole, drugi pa dolgoletni teatralik in poznavalec vseh velikih in majhnih skrivnosti v opernem življenju ter polnokrven, temperamenten dirigent, na katerega ramenih leži vsa peza opernih predstav. Njih

Breda Šmidova

okolico in pomoč tvorijo zborovodja Pozajič, Bernhardova in Debeličeva.

Solisti so se zbrali na čudežen način z vseh vetrov in med njimi najdemo glasove, o katerih se bo še govorilo. Tu je mladi bariton Bačanovič, ki je z Rigolettom osvojil srca sarajevske publike in v katerem je zavidanja vredna bodočnost... Mladi lirski tenor Žunec, danes še zagrebški konservatorist, odleže za odraslega tenorja in čez nekaj let se bodo zanj pulili vsi veliki odri. — Imajo še tenorja Aniča, basa Savina in Jajnčiča. Hišo podpira z verno zaljubljenostjo v opero tenor Mario Djuranac, ki je nastopal doslej v novo ustanovljenem zavodu v »Eru«, »Prodani nevesti« in »Tosci« in ki ima za seboj lepo kariero na čeških in nemških odrih. Vrlina vseh je: silna volja, neutrudljiva pridnost in vestnost...

Tudi ženski del solistov ni reven na kvalitetnih pevkah. Odlično Carmen imajo v lepi in stasiti Branki Djordević, dostojno Tosco v Simičevi. Sopranistka Božica Sitarič, razumna pevka, odlična pianistka, je uspešno kreirala vrsto vlog na čelu z Marfo v »Carski nevesti«. Mlada Krušlinova, žametast alt, je preizkusila po usodnih odisejadah že inozemske odre z uspehom in je nada s stoodstotno garancijo. — Ako navedemo še sopranistko Kristanovo, koloraturke Lovšinovo in Nado Djordjevič, še dolgo nismo navedli vseh vrednot, ki tvorijo ta svojevrstni ansambel. — Svojevrsten je ta ansambel zato: prvič:

pred poldrugim letom Sarajevo opere sploh ni imelo — zdaj jo ima; drugič: ta ansambel je mlad, svež in neutrudljiv; tretjič: ta ansambel je gibljivo in mehko testo v rokah vodstva, kapelnikov in režiserjev, ki z njim lahko delajo čudeže.

Poleg svojega ansambla uprava vedno uporablja za povzdigo zanimanja goste iz vseh vodilnih gledališč.

Ako gledam kot gledališki človek nehanje sarajevskega teatra, moram reči, da je zavidanja vreden njegov položaj. Ne samo, da so vse predstave razprodane vnaprej, kar priča o razumevanju publike — vsa vrata merodajnih faktorjev pri vseh ministrstvih so dobesedno za teater do polnoči odprta. In kaj hočete več! ...

Ko bo stala nova gledališka stavba, bo stopilo Sarajevo na prvo mesto gledališke tvorbe in mesta s staroslavno gledališko tradicijo bodo le s težavo ohranila svoja mesta. —

Taka je Bosna, tako je Sarajevo in tako je njegovo gledališče. Ne »bit će«, temveč »je!« —

Prof. O. Šest

GLASBENE NOVICE IZ POLJSKE

Chopinovo leto. L. 1949. bo stoletnica smrti največjega poljskega glasbenika Frid. Chopina. Ministrski svet poljske republike je v tej zvezi izdal odločbo, da se bo v proslavo te obletnice organiziralo v l. 1949. »Chopinovo leto«, ki bo obseglo vrsto glasbenih prireditev in svečanosti. Istočasno bodo izšla v tisku vsa Chopinova dela v priredbi Ignaca Paderevskega, razen tega več monografij in znanstvenih razprav o življenju in delu velikega skladatelja. Prirejene bodo tudi razstave in kongresi, organiziran pa bo tudi Mednarodni Chopinov konkurz.

V Varšavi grade »Dom godbenikov«. Sindikalna zveza poljskih glasbenikov je sklenila, zgraditi v Varšavi »Dom godbenikov«. Poslopje bo imelo zbornice za glasbenike, dvorano za glasbeno gledališče, komorno dvorano za solistično sekcijo, prostore za izdelovanje glasbil in koncertni urad. Za začetna glasbena dela je zveza določila 5 milijonov zlotov. Poleg tega so se še vsi varšavski godbeniki obvezali materialno prispevati za gradnjo svojega doma.

Ljudsko glasbeno gledališče v Varšavi. Varšava bo še v teku tega leta dobila novo gledališče, ki se bo imenovalo »Ljudsko glasbeno gledališče«. Organizatorji tega gledališča so znani igralci varšavskih glasbenih odrov. Repertoar tega gledališča bo obsegal komično opero, glasbeno komedijo, klasično opereto in vodvil. Dvorana novega gledališča bo imela okoli 2000 sedežev.

